

СТАНОВИЩЕ

От

Професор, доктор, Борис Сергинов, Нов български университет
(*научна длъжност, научна степен, име, фамилия, образователна/научна институция*)

за присъждане на научна длъжност „професор“ научна област 8.2. Изобразителни изкуства с разширено резюме на тема: „АВТОРСКИ ДИЗАЙН НА МОНЕТИ“ представено от доц. д-р Елена Тодорова, щатен преподавател на НБУ

I. Оценка на качествата на разширеното резюме и представените творби и документи.

- *Актуалност и значимост на разработвания и представен в разширеното резюме и приложените документи труд.*

Значимостта на избраната тема в научно и научно-приложно отношение е свързана с наложителното изследване и предефиниране на дизайна на монети и техните граници в съвременната култура и изкуство. Днес въпросът за ефективността на дизайна на монети стои с най-висока тежест в състава и континуитета на глобалния творчески и информационен процес в сферата на изобразителното изкуство и паричните знаци като символ в този тип изкуства. В предишни етапи от развитието на нашата цивилизация са били актуални други предизвикателства, които вече са разрешени – процесът на създаване на монети, процесът на обработката на метала, процесът на разпространението и начините на съхранение на монетите. Въпросът за ефективността на изкуството и дизайна на създаване на монети се комплицира допълнително от свръхпроизводството на различни монети по света, роенето на различни типологии и дизайнерски решения, бумът на изкуството на дизайна на монети и навлизането на платформите с изкуствен интелект в три деменционното принтиране и т.н. В предложеният за становище труд и резюме се изследват трансформациите на дизайна на монети в следствие установяването и навлизането на виртуалната и дигитална среда като инструмент и поле за действие, за да се осъществи поредица от теоретични анализи и да се направят изводи, както и да се създадат множество творчески решения. Елена Тодорова пише: „Монетите са неразделна част от бита на човечеството през последните две хилядолетия. През този дълъг период на съществуване, те са придобили много повече функции, от чисто икономическите потребности от пари. В техния дизайн са отразени културните особености на историческите епохи. Чрез изображенията върху двете страни на тези малки предмети,

могат да се проследят всички важни исторически събития за народите, които са ги използвали. Могат да се видят образите на велики владетели, променили хода на световната история, забележителни архитектурни творения, държавни символи, пресъздадени са дори митологични сцени и тн. Както често се цитира изказването на изтъкнатия български скулптор Любомир Прахов „Монетите са джобни паметници, чрез които може да се проследи човешката история “.

- *Задълбоченост и изчерпателност на проучването на теоретичните източници*
- *Доказване с нови средства на съществени страни на вече съществуващи теории, хипотези и др.*

Избраната тема на предложението за становище творчески труд и разширено резюме е „Дизайна на монети“ при департамент „Дизайн“ на НБУ”. Този труд и разширено резюме проследява, изследва и анализира процесите на интегриране и свързване на различните видове изразяване в сферата на дизайна в частност на дизайна на монети по един предварително предначертан научен метод характерен за изобразителните изкуства и дизайна, като се предлагат нови трактовки и дефиниции. Работата по дизайна на монети показва коректност при избирането на теми, обработката и анализа на емпирични данни. Събрания и анализиран творчески материал, върху който се градят приносите на доц. д-р Елена Тодорова е достоверен.

Основен метод на творческия процес е практически, като включва методи на работа и съпоставителен ракурс: преглед, интерпретация – тълкуване. Тук са синтезирани няколко линии – творческа, концептуална, естетическа, аналитична и оценъчна.

II. Приноси на дисертационното изследване

Творчески и приложни приноси на разширеното резюме и дизайнерския труд

- Установяване на практическа приложимост на творчеството в областта на създаването на монети в публичните и творчески среди и комуникации.
- Установяване на формула за измерване на ефективността на дизайна на монети.
- Конфигуриране на модел на дизайн на монети.
- Извеждане на морфосинтактична лексикална формула в дизайна на монети.

Систематични изследвания и творчество върху дизайн на монети и връзката им с академичната среда от подобна гледна точка не са правени досега в рамките на Българската академична и университетска общност и са рядкост и изключение дори в чуждестранната академична среда. В представянето на интердисциплинарен поглед върху избраната проблематика се състои един от основните, важни моменти, които настоящата работа успява отлично да осветли.

В този смисъл научната и творческа дейност на кандидата се базира, както констатирахме по-горе, върху един синкретичен подход към проблематиката, като съчетава според мен, културологични, концептуални, типично творчески, дизайнерски и други гледни точки и методи.

Работата по темата показва, че подхода и научноизследователският и творчески метод са основателни и спомагат за решаването и постигането на целите и задачите, които си поставя представения за становище труд и разширено резюме

Работата на доц. д-р Елена Годорова обогатява с понятия разбирането за изобразително изкуство, изкуствознание и дизайн разглеждайки ги в творчески, научен, концептуален и естетически план. Като изследва и представя отлично една сложна и мултидисциплинарна проблематика.

Дизайнерският труд и разширеното резюме съдържа както основни, така и допълнителни качествени експерименти, и анализ на постигнатите резултати, а също така и проведени творчески експерименти които имат основна практическа и теоретична стойност. Приложени са и документи относно използваните методи. Представяне на получените творчески резултати. Картината на представените за становище материали и творчество е блестящо допълнена от документи насочени към темата на дисертацията и публикации и исторически изследвания..

III. Заключение

Оценявам научните качества и приноси на дизайнерския труд и разширеното резюме, изследователската и творческа работа на Елена Тодорова, нейната обществена, социална, научна и историческа значимост, личният принос на автора и практическата полезност и актуалност на представените творчески проблеми. Предлагам на уважаемите членове на научното жури да дадат съгласието си за присъждането на академична длъжност „Професор” на доц. д-р Елена Тодорова

Дата: 26.05.22

Становище:

Проф. д-р Б.Сергинов